

РЕШЕНИЕ

№ 313

гр. Бургас, 13.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС, I VI ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на единадесети януари през две хиляди двадесет и трета
година в следния състав:

Председател: **ДИАНА ИВ. АСЕНИКОВА**
ЛЕФТЕРОВА

при участието на секретаря **ЕЛЕНА Г. ХРИСТОВА**
като разгледа докладваното от **ДИАНА ИВ. АСЕНИКОВА ЛЕФТЕРОВА**
Гражданско дело № 20212120101483 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба (уточнена) на „**Райфайзенбанк България**“ ЕАД (с настоящо наименование „Кей Би Си Банк България“ ЕАД), със седалище и адрес на управление: гр. ...., ЕИК ..., представлявано от А..В..А..- Изпълнителен директор и М..Т..П. - Прокурист, действащо чрез пълномощника юрисконсулт Т., против **К. Д. Б.** (с настояща фамилия А.), ЕГН *****, от гр. ....

за **ПРИЕМАНЕ ЗА УСТАНОВЕНО** в отношенията между страните, че в полза на ищеца срещу ответницата **в качеството ѝ на поръчител СЪЩЕСТВУВАТ при условията на солидарност** с главния длъжник С..Д..А.., ЕГН: *****, следните вземания по Договор за потребителски кредит № ....от 30.01.2017г., сключен между ищеца и наследодателя на главния длъжник – И..И..А.: **8750, 42 лева** – главница; **686, 18 лева** – възнаградителна лихва за периода от 15.07.2017г. до 17.10.2019г.; **936, 24 лева** – мораторна лихва върху вноски с настъпил падеж за периода от 15.08.2017г. до 13.11.2019 г.; **40, 59 лева** – мораторна лихва върху предсрочно изискуема главница за периода от 18.10.2019г. до 13.11.2019г., ведно със законната лихва за забава от подаване на заявлението на 18.11.2019 г. до изплащане на вземането, за които суми е издадена заповед № 39 за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК от 15.01.2020 г. по ч. гр. д. № 9817/2019 г. по описа на Районен съд – Бургас, поправена с Определение № 3226 от 15.05.2020 г. и допълнена със заповед № 892 от 15.05.2020 г., и

за **ПРИЕМАНЕ ЗА УСТАНОВЕНО** в отношенията между страните, че в полза на ищеца срещу ответницата **в качеството ѝ на наследник СЪЩЕСТВУВАТ** следните вземания по Договор за потребителски кредит № ....от 30.01.2017г., сключен между ищеца и наследодателя на ответницата – И..И..А.: **8750, 42 лева** – главница; **686, 18 лева** – възнаградителна лихва за периода от 15.07.2017г. до 17.10.2019г.; **936, 24 лева** – мораторна лихва върху вноски с настъпил падеж за периода от 15.08.2017г. до 13.11.2019 г.; **40, 59 лева**

– мораторна лихва върху предсрочно изискуема главница за периода от 18.10.2019г. до 13.11.2019г., ведно със законната лихва за забава от подаване на заявлението на 18.11.2019 г. до изплащане на вземането, за които суми е издадена заповед № 39 за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК от 15.01.2020 г. по ч. гр. д. № 9817/2019 г. по описа на Районен съд – Бургас, поправена с Определение № 3226 от 15.05.2020 г. и допълнена със заповед № 892 от 15.05.2020 г.,

както и **ЕВЕНТУАЛНО** за **ОСЪЖДАНЕ** на ответницата в качеството ѝ на наследник да заплати в полза на ищеца следните суми, дължими по силата на Договор за потребителски кредит № .....от 30.01.2017г., сключен между ищеца и наследодателя на ответницата – И.И.А.: **8750, 42 лева** – главница; **825, 48 лева** – възнаградителна лихва за периода от 15.07.2017 г. до 15.02.2021 г.; **2216, 21 лева** – мораторна лихва за периода от 15.08.2017 г. до 15.02.2021 г., с изключение на периода от 13.03.2020 г. до 13.05.2020 г., ведно със законната лихва за забава от подаване на исковата молба на 01.03.2021 г. до изплащане на вземането.

Претендират се и разноските, направени в заповедното и в исковото производство.

В исковата молба са изложени твърдения, че по силата на Договор за потребителски кредит № .....от 30.01.2017г., сключен между „Райфайзенбанк (България)“ ЕАД и кредитополучателя И.И.А., Банката е отпуснала на Кредитополучателя кредит в размер на 19 342 лева за потребителски нужди с краен срок за погасяване 15.02.2021 г. В чл. 4 от Договора страните уговорили възнаграждение за кредитора за отпуснатия заем – фиксирана годишна лихва в размер на 4.95% за първите 24 месеца, а след това – формирана от променлив референтен лихвен процент, представляващ 6-месечен SOFIBOR, и надбавка в размер на 5.597. Било уговорено в чл. 4.5 от договора, че при забава в плащането Кредитополучателят дължи на Банката обезщетение за забава – наказателна надбавка към лихвата в размер на 10 пункта годишно върху забавената главница, или общо в размер на 14.95%. Съгласно чл. 5.2 от Договора кредитът следвало да бъде погасен на 48 анюитетни месечни вноски, дължими на 15-то число на съответния месец, считано от 15.03.2017г. до 15.02.2021г. Съгласно чл. 8.1 от договора за обезпечение на всички вземания на Банката по договора се учредявало поръчителство от К. Д. Б. /с нова фамилия А./.. Твърди се, че Кредитополучателят И.И.А. е починала на 25.04.2017г., като в производството по чл. 51 ЗН по гражданско дело № 2132/2019г. по описа на Районен съд – Бургас наследниците К. Д. Б. и С.Д.А. са приели наследството от наследодателя си И.И.А. Сочи се, че К. Д. Б. и С.Д.А. са изпаднали в забава по отношение на плащането на месечните погасителни вноски с падежи от 15.08.2017 г. до 15.10.2019 г. Поддържа се, че предсрочната изискуемост на всички вземания на Банката по Договора е настъпила с получаване лично от К. Д. Б. в качеството ѝ на поръчител и на наследник на починалия кредитополучател на писмо с изх. № 625-83/25.09.2019г. за обявяване предсрочно изискуемост на кредита на основание чл. 9.1 от договора, както и с получаване лично от С.Д.А. в качеството му на наследник на починалия кредитополучател на писмо с изх. № 625-82/25.09.2019г. Правният си интерес от предявяване на установителните искове ищецът обосновава с това, че за процесните суми е издадена заповед № 39 за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК от 15.01.2020 г. по ч. гр. д. № 9817/2019 г. по описа на Районен съд – Бургас, поправена с Определение № 3226 от 15.05.2020 г. и допълнена със заповед № 892 от 15.05.2020 г., срещу която ответницата К. Д. Б. е депозирала възражение в срок и на заявителя са дадени указания съгласно чл. 415, ал. 1, т. 1 ГПК за предявяване на искове срещу нея.

По отношение на евентуалния иск се поддържа, че ако главните установителни искове бъдат отхвърлени поради това, че кредиторът не е избрал в какво качество да ангажира отговорността на К. Д. Б. – дали в качеството и на поръчител на целия дълг или разделно с втория ответник С.Д.А. за половината от дълга, то ответницата следва да

отговаря за процесните суми в качеството ѝ на наследник.

В срока по чл. 131 ГПК по делото е постъпил писмен отговор от ответницата К. Д. А., чрез пълномощника адвокат Н., която оспорва предявените искове като неоснователни и моли за отхвърлянето им. Изложени са възражения относно законосъобразното образуване и провеждане на заповедното производство, в рамките на което е издадена процесната заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 ГПК, въз основа на която са предявени висящите установителни искове. Отбелязано е приложението на чл. 84, ал. 1, изр. 2 ЗЗД относно изпадането в забава на наследниците на длъжника. Навеждат се доводи, че не е спазен преклузивният срок по чл. 147 ГПК, който следва да тече по отношение на всяка падежирала вноска по кредита, евентуално от обявяване на кредита за предсрочно изискуем, считано от 03.01.2018 г. с получаване на писмо изх. № 626/02.01.2018 г. Поддържа се, че възнаградителна лихва не се дължи от момента на обявяване на предсрочната изискуемост, т.е. считано от 03.01.2018 г., евентуално от 18.10.2019 г. Излагат се съображения, че съобразно клаузата на чл. 10 от договора мораторна лихва не може да се начислява след обявяване на кредита за предсрочно изискуем, т. е. считано от 03.01.2018 г. Направено е възражение за погасителна давност по отношение на всички претенции за лихви за периода преди 01.03.2018 г. Претендират се разноски.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, на основание чл. 235, ал. 2 ГПК и чл. 12 ГПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са обективно кумулативно съединени главни положителни установителни искове с правна квалификация чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 60, ал. 1 ЗН и чл. 136 ЗЗД вр. чл. 415, ал. 1, т. 1 ГПК, евентуално съединени с осъдителни искове с правно основание чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД.

Въз основа на Определение № II – 82 от 10.01.2020 г. по ч. гр. д. № 1/2020 г. по описа на Окръжен съд – Бургас, поправено с Определение № 1032 от 09.04.2020 г., за претендираните с установителния петитум на исковата молба суми е издадена заповед № 39 за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК от 15.01.2020 г. по ч. гр. д. № 9817/2019 г. по описа на Районен съд – Бургас, поправена с Определение № 3226 от 15.05.2020 г. и допълнена със заповед № 892 от 15.05.2020 г. В законовия едномесечен срок срещу издадената заповед е постъпило възражение по чл. 414 ГПК само от длъжника К. Д. Б., поради което предявените срещу нея положителни установителни искове се явяват процесуално допустими. Неотносими към допустимостта и основателността на предявените искове са изложените от ответницата възражения относно законосъобразното образуване и провеждане на заповедното производство, тъй като е налице влязъл в сила съдебен акт, въз основа на който е издадена заповед за изпълнение за процесните суми.

По главните установителни искове, предявени срещу ответницата в качеството ѝ на поръчител:

За уважаването на предявените положителни установителни искове с правно основание чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 136 ЗЗД вр. чл. 415, ал. 1, т. 1 ГПК е необходимо да се установи наличието на следните материални предпоставки (юридически факти): 1. Действителен договор за банков кредит, по силата на който кредитополучателят И.И.А. дължи на ищеца претендираните вземания, чиято изискуемост е настъпила; 2. Действителен договор за поръчителство, по силата на който ответницата отговаря солидарно за задълженията на кредитополучателя по обезпечения договор за кредит; 3. Неизпълнение на задълженията на кредитополучателя по договора за кредит.

Страните не спорят, а и от представените по делото писмени доказателства се установява следната фактическа обстановка. По силата на Договор за потребителски кредит № ....от 30.01.2017г. „Райфайзенбанк (България)“ ЕАД е отпуснала на Кредитополучателя

И.И.А..кредит в размер на 19 342 лева за потребителски нужди с краен срок за погасяване 15.02.2021 г. В чл. 4 от Договора страните уговорили възнаграждение за кредитора за отпуснатия заем – фиксирана годишна лихва в размер на 4.95% за първите 24 месеца, а след това – формирана от променлив референтен лихвен процент, представляващ 6-месечен SOFIBOR, и надбавка в размер на 5.597. Било уговорено в чл. 4.5 от договора, че при забава в плащането Кредитополучателят дължи на Банката обезщетение за забава – наказателна надбавка към редовната лихва в размер на 10 пункта годишно върху забавената главница, или към момента на сключване на договора – общо в размер на 14.95%. Съгласно чл. 5.2 от Договора кредитът следвало да бъде погасен на 48 анюитетни месечни вноски, дължими на 15-то число на съответния месец, считано от 15.03.2017г. до 15.02.2021г. Съгласно чл. 8.1 от договора за обезпечение на всички вземания на Банката по договора се учредило поръчителство от К. Д. Б., която е подписала договора за кредит като поръчител. По делото не се твърди и не се установява наличието на основание за недействителност на договора за банков кредит и обективирания в него договор за поръчителство, поради което съдът приема, че същите са действителни и са породили правно действие.

Кредитополучателят И.И.А..е починала на 25.04.2017г., като е оставила за наследници дъщеря си К. Д. Б. и сина си С..Д..А., които са я наследили при равни квоти от по $\frac{1}{2}$. В производство по реда на чл. 51 ЗН по гражданско дело № 2132/2019г. по описа на Районен съд – Бургас, образувано по искане на молителя „Райфайзенбанк (България)“ ЕАД, К. Д. Б. и С..Д..А..са приели наследството, оставено от наследодателя им И.И.А...

По отношение на правнорелевантното обстоятелство, дали приемането на наследството на главния длъжник от поръчителя води до прекратяване на поръчителството за частта от дълга, съответстваща на наследствената квота на поръчителя, съдът намира следното. Съгласно разпоредбата на чл. 124, ал. 3 ЗЗД сливането в едно и също лице на качествата на кредитор и солидарен длъжник погасява задължението на останалите за частта на този съдължник. Посочената разпоредба е приложима в хипотезата на настъпило сливане между кредитор и солидарен длъжник, тъй като никой не може да бъде длъжник на самия себе си. Липсва изрично законово правило по отношение на процесната хипотеза на настъпило сливане между главен длъжник и поръчител. В теорията се приема, че сливането между длъжника и поръчителя не прекратява нито главния дълг, нито поръчителството, като кредиторът разполага с две права срещу едно и също лице, но може да получи изпълнение само веднъж (Калайджиев, А. Облигационно право. Обща част. Шесто издание. С., 2013, с. 566 и с. 624). Предвид липсата на изрично законово правило (аналогично на чл. 124, ал. 3 ЗЗД), което да предвижда специално основание за прекратяване на поръчителството (като предвидените в чл. 147, ал. 1 и ал. 2 и чл. 146, ал. 3 ЗЗД) настоящият съдебен състав приема, че **настъпилото сливане между главния длъжник и поръчителя не прекратява нито главния дълг, нито поръчителството**, като кредиторът може да търси изпълнение от лицето или в качеството му на главен длъжник, или в качеството му на поръчител за частта от дълга, съответстваща на наследствения му дял. В процесния случай ищецът търси изпълнение от ответницата К. Д. Б. по отношение на $\frac{1}{2}$ от дълга в качеството ѝ на поръчител на главния длъжник С..Д..А., а по отношение на другата $\frac{1}{2}$ от дълга – в качеството ѝ на главен длъжник по силата на настъпило наследствено правоприемство, което съдът намира за допустимо.

Спорни между страните са обстоятелствата относно момента на обявяване на предсрочната изискуемост на процесния договор за кредит. Към момента на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на 18.11.2019 г. не са били заплатени месечните погасителни вноски по кредита с падежи от 15.08.2017 г. до 15.11.2019 г. Съгласно чл. 10.2 вр. чл. 9.1 от процесния договор, ако кредитополучателят просрочи плащане на която и да е вноска за повече от 31 дни от съответната дата на дължимо плащане, Банката има право едностранно, с писмено уведомление до Кредитополучателя да обяви всички усвоени и непогасени по договора суми, начислената лихва и комисионите за

предсрочно изискуеми, като уведоми и поръчителя за обявената предсрочна изискуемост на кредита. С писмо-уведомление изх. № 626-2/02.01.2018 г. до наследници на починали кредитополучатели, получено от К. Д. Б. на 03.01.2018 г., и с писмо-уведомление изх. № 626-8/22.01.2018 г. до наследници на починали кредитополучатели, получено от С..Д..А..на 27.01.2018 г., банката-кредитодател ги е уведомила относно размера на непогасената част от кредита и ги е поканила **в 7-дневен срок доброволно да заплатят пълния размер на непогасеното задължение** по процесния договор в размер на 17 926, 74 лева, включващо оставаща главница и просрочени вноски, или да подадат молба за предоговарянето му. По делото са представени писмо с изх. № 625-82/25.09.2019г., получено от С..Д..А..на 10.10.2019 г., и писмо с изх. № 625-83/25.09.2019г., получено от К. Д. Б. на 18.10.2019 г., с които банката-кредитодател обявява за предсрочно изискуеми всички суми, дължими по процесния договор за кредит.

Предсрочната изискуемост представлява изменение на договора, което за разлика от общия принцип в чл. 20а, ал. 2 ЗЗД, настъпва с волеизявление само на едната от страните и при наличието на две предпоставки: обективният факт на неплащането и упражненото от кредитора право да обяви кредита за предсрочно изискуем. Обявяването на предсрочната изискуемост по смисъла на чл. 60, ал. 2 ЗКИ предполага изявление на кредитора, че ще счита целия кредит или непогасения остатък от кредита за предсрочно изискуеми, включително и за вноските с ненастъпил падеж, които към момента на изявлението не са били изискуеми. Предсрочната изискуемост има действие от момента на получаване от длъжника на волеизявлението на кредитора, ако към този момент са настъпили обективните факти, обуславящи настъпването ѝ (мотивите към т. 18 от Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. по тълк. д. № 4/2013 г., ОСГТК на ВКС). Моментът, в който настъпва предсрочната изискуемост на кредита, е датата, на която волеизявлението на банката, че счита кредита за предсрочно изискуем, е достигнало до длъжника – кредитополучател и то ако са били налице обективните предпоставки за изгубване на преимуществото на срока. В този момент целият или неплатеният остатък по кредита е изискуем както по отношение на кредитополучателя, така и по отношение на поръчителя (Решение № 23 от 24.03.2015 г. по т. д. № 1717/2013 г., I т.о. на ВКС, Решение № 40 от 17.06.2015 г. по т. д. № 601/2014 г., I т. о. на ВКС, Решение № 149 от 19.12.2016 г. по т. д. № 2142/2015 г., I т. о. на ВКС).

В процесния случай получените от главния длъжник С..Д..А..и поръчителя К. Д. Б. писма-уведомления от банката-кредитодател обективират покана за заплащане на пълния размер на непогасеното задължение по процесния договор в размер на 17 926, 74 лева, включващо оставаща главница и просрочени вноски, от което може да се извлече волеизявлението на банката, че счита целия кредит за предсрочно изискуем. Следва обаче да се има предвид, че волеизявлението на банката е доведено до знанието на поръчителя на 03.01.2018 г., а по отношение на главния длъжник – на 27.01.2018 г. Договорът за поръчителство е акцесорен, поради което не може да се приеме, че предсрочната изискуемост на кредита може да бъде обявена по отношение на поръчителя преди банката да е упражнила надлежно това право по отношение на главния длъжник. В противен случай би се стигнало до положение, при което поръчителят би отговарял за целия размер на непогасения дълг, а главният длъжник – само за вноските с настъпил падеж, което противоречи на установеното в чл. 139 ЗЗД правило, че поръчителят не може да отговаря при по-тежки условия от главния длъжник. Ето защо съдът приема, че **дългът по процесния договор за кредит следва да се счита за предсрочно изискуем, считано от 27.01.2018 г.**

Съгласно задължителните постановки на Тълкувателно решение № 5 от 21.01.2022 г. по тълк. д. № 5/2019 г., ОСГТК на ВКС при уговорено погасяване на главното задължение на отделни погасителни вноски с различни падежи, шестмесечният срок по чл. 147, ал. 1 ЗЗД започва да тече от настъпване на изискуемостта на целия дълг, включително в хипотеза на предсрочна изискуемост. В процесния случай банката е подала заявление за издаване на

заповед за незабавно изпълнение срещу главния длъжник и срещу поръчителя на 18.11.2019 г., поради което и с оглед извода за обявена на 27.01.2018 г. предсрочна изискуемост на кредита **поръчителството е прекратено поради изтичане на 6-месечния преклузивен срок по чл. 147, ал. 1 ЗЗД.**

Въз основа на изложеното установителните искиове, предявени против ответницата К. Д. Б. в качеството ѝ на поръчител, следва да бъдат изцяло отхвърлени.

По главните установителни искиове, предявени срещу ответницата в качеството ѝ на наследник:

Както вече бе посочено, настъпилото сливане между главния длъжник и поръчителя не прекратява нито главния дълг, нито поръчителството, като кредиторът може да търси изпълнение от лицето или в качеството му на главен длъжник, или в качеството му на поръчител за частта от дълга, съответстваща на наследствения му дял.

В процесния случай ищецът търси изпълнение от ответницата К. Д. Б. по отношение на $\frac{1}{2}$ от дълга в качеството ѝ на поръчител на главния длъжник С..Д..А., а по отношение на другата $\frac{1}{2}$ от дълга – в качеството ѝ на главен длъжник по силата на настъпило наследствено правоприемство.

За уважаването на предявените положителни установителни искиове с правно основание чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 60 ЗН вр. чл. 415, ал. 1, т. 1 ГПК е необходимо да се установи наличието на следните материални предпоставки (юридически факти): 1. Действителен договор за банков кредит, по силата на който кредитополучателят И..И..А..дължи претендираните вземания, чиято изискуемост е настъпила; 2. Настъпило наследствено правоприемство между кредитополучателя И..И..А..и ответницата К. Д. Б.; 3. Неизпълнение на задълженията на кредитополучателя по договора за кредит.

Кредитополучателят И..И..А..е починала на 25.04.2017г., като е оставила за наследници дъщеря си К. Д. Б. и сина си С..Д..А., които са я наследили при равни квоти от по $\frac{1}{2}$. В производство по реда на чл. 51 ЗН по гражданско дело № 2132/2019г. по описа на Районен съд – Бургас, образувано по искане на молителя „Райфайзенбанк (България)“ ЕАД, К. Д. Б. и С..Д..А..са приели наследството, оставено от наследодателя им И..И..А... Към момента на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на 18.11.2019 г. не са били заплатени месечните погасителни вноски по кредита с падежи от 15.08.2017 г. (частично) до 15.11.2019 г.

По отношение на К. Д. Б. в качеството ѝ на наследник на кредитополучателя предсрочната изискуемост на кредита следва да се счита обявена на 03.01.2018г., когато е получила писмо-уведомление изх.№ 626-2/02.01.2018 г. до наследници на починали кредитополучатели, с което банката-кредитодател я уведомява относно размера на непогасената част от кредита и я кани в 7-дневен срок доброволно да заплати пълния размер на непогасеното задължение по процесния договор в размер на 17 926, 74 лева, включващо оставаща главница и просрочени вноски.

От заключението на вещото лице по допуснатата съдебно-икономическа експертиза, което съдът кредитира като обосновано и компетентно изготвено, се установява, че размерът на непогасената главница по процесния договор за кредит, дължима от ответницата в качеството ѝ на наследник на кредитополучателя при наследствен дял от $\frac{1}{2}$, възлиза на 8750, 42 лева. В хода на производството не се установява ответницата да е заплатила (доброволно или принудително) дължимата от нея сума за главница. Ето защо предявеният установителен иск за главница в размер на 8750, 42 лева следва да бъде изцяло уважен.

Съобразно разясненията, дадени с т. 2 от Тълкувателно решение от 27.03.2019 г. по тълк. д. № 3/2017 г., ОСГТК на ВКС, не се дължи възнаградителна договорна лихва за

периода след обявяване на предсрочната изискуемост на кредита. Ето защо в процесния случай не се дължи договорна възнаградителна лихва за исковия период от 03.01.2018 г. до 17.10.2019 г.

Неоснователно е възражението на ответницата за настъпила погасителна давност по отношение на всички претенции за лихви за периода преди 01.03.2018 г. На основание чл. 422, ал. 1 ГПК искът за съществуване на вземането се смята предявен от момента на подаването на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, когато е спазен срокът по чл. 415, ал. 4 ГПК. В процесния случай заявлението за издаване на заповед за изпълнение е постъпило в съда на 18.11.2019 г., а исковата молба е подадена на 01.03.2021 г. – в рамките на законовия едномесечен срок. Ето защо и на основание чл. 115, б. „ж“ ЗЗД вр. чл. 422, ал. 1 ГПК тригодишната погасителна давност по отношение на вземанията за лихви е спряна преди изтичането ѝ с подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение.

От заключението на вещото лице се установява, че за останалата част от исковия период – от 15.07.2017 г. до 02.01.2018 г., лихвеният процент по договора не е бил изменян, както и че вноската с падеж 15.08.2017 г. е била частично погасена чрез плащане, отнесено за погасяване на вземането за възнаградителна лихва в размер на 60, 04 лева. На основание чл. 162 ГПК и въз основа на приложения към договора първоначален погасителен план съдът приема, че за исковия период от 15.07.2017 г. до 02.01.2018 г. размерът на дължимата възнаградителна лихва по кредита възлиза на 317, 80 лева, от която сума ответницата в качеството си на наследник дължи 158, 90 лева. Поради това искът за договорна възнаградителна лихва следва да бъде уважен за сумата от 158, 90 лева, дължими за периода от 15.07.2017 г. до 02.01.2018 г., а за горницата над тази сума до пълния предявен размер от 686, 18 лева за периода от 03.01.2018 г. до 17.10.2019 г. искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

Съгласно разпоредбата на чл. 84, ал. 1 ГПК, когато денят за изпълнение на задължението е определен, длъжникът изпада в забава след изтичането му, но ако този ден е изтекъл след смъртта на длъжника, неговите наследници изпадат в забава след изтичане на 7 дни от поканата. Целта на предвидената в чл. 84, ал. 1, изр. 2 ЗЗД покана е наследниците на длъжника да узнаят за наличието и размера на задължението на техния наследодател, а в хипотезата на сключен между банката и наследодателя договор за кредит – и уговорения между банката и кредитополучателя падеж на дължимите вноски по кредита. Договорът за кредит запазва действието си по отношение на наследниците, които придобиват правата и задълженията по него в качеството си на универсални правоприемници. Поради това предвидената в разпоредбата на чл. 84, ал. 1, изр. 2 ЗЗД покана се отнася за задълженията, настъпили след смъртта на кредитополучателя, за които наследниците не знаят. При наличие на знание за задълженията по кредита наследниците на кредитополучателя са длъжни да погасяват съответните погасителни вноски на съответния падеж съгласно договорните клаузи (Решение № 63 от 29.07.2019 г. по т. д. № 1528/2018 г., II т. о. на ВКС). В процесния случай съдът приема, че ответницата К. Д. Б. е знаела за процесния договор за кредит, тъй като го е подписала в качеството си на поръчител. Ето защо **ответницата не може да се позовава на чл. 84, ал. 1, изр. 2 ЗЗД, за да се освободи от последиците на забавата в качеството си на наследник на починалия кредитополучател.**

Съгласно разпоредбата на чл. 33, ал. 2 ЗПК, когато потребителят забави дължимите от него плащания по кредита, обезщетението за забава не може да надвишава законната лихва. Към 30.01.2017г., когато е сключен на процесният договор за потребителски кредит, законната лихва за забава е определена с Постановление № 426 от 18 декември 2014 г. в размер на основния лихвен процент на БНБ в сила от 1 януари на текущата година (към онзи момент в размер на 0 %) плюс 10 процентни пункта, т. е. в размер на 10 %. Клаузата на чл. 4.5 от договора за потребителски кредит предвижда, че при забава в плащането на

дължими суми по кредита кредитополучателят дължи на банката обезщетение за забава – наказателна надбавка към уговорената възнаградителна лихва в размер на 10 пункта годишно върху забавената главница за времето на забавата до окончателното изплащане на забавените задължения, като към датата на сключване на договора лихвеният процент при просрочени плащания е определен в размер на 14, 95 %. На основание чл. 21, ал. 1 ЗПК всяка клауза в договор за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне изискванията на този закон, е нищожна. Ето защо съдът намира, че клаузата на чл. 4.5 от процесния договор за кредит е нищожна на основание чл. 21, ал. 1 ЗПК поради противоречие с чл. 33, ал. 2 ЗПК. Освен това посочената клауза е неравноправна и като такава е нищожна и на основание чл. 146, ал. 1 ЗЗП, тъй като не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на страните поради това, че определената надбавка (неустойка) за забава е необосновано висока. Съгласно практиката на Съда на Европейския съюз (Решение C-618/10 от 14.06.2012г., Решение C-421/14 от 26.01.2017г.), възприета и от Върховния касационен съд на Република България (Решение № 76 от 22.07.2020 г. по т.д. №1011 / 2019 г. ВКС, I т.о.), когато съдът констатира нищожността на клауза в потребителски договор е длъжен да не я прилага в отношенията между страните, но не е овластен да измени съдържанието ѝ. Поради това и с оглед констатираната нищожност на клаузата на чл. 4.5 от процесния договор за потребителски кредит съдът не следва да присъжда в полза на банката нито уговорената с чл. 4.5 мораторна лихва, нито законната лихва за забава по чл. 86, ал. 1 ЗЗД. Ето защо предявените искиове за мораторни лихви следва да бъдат изцяло отхвърлени.

По евентуалните искиове:

Не са налице основания за разглеждане на предявените евентуални искиове, тъй като не е осъществено поддържаното от ищеца процесуално условие за това – установителните искиове не са отхвърлени поради това, че кредиторът не е избрал в какво качество (наследник или поръчител) да ангажира отговорността на К. Д. Б..

По разноските:

С оглед изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 ГПК ищецът има да му бъдат присъдени сторените в заповедното и в исковото производство разноски, съразмерно на уважената част от предявените искиове, в общ размер на 519, 80 лева – за държавни такси, депозити за експертизи и юрисконсултски възнаграждения.

Съразмерно на отхвърлената част от предявените искиове и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК ответницата има право на разноски в размер на 1225, 50 лева – за адвокатско възнаграждение и за депозити за експертизи.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ исковите на „Кей Би Си Банк България“ ЕАД, ЕИК ....., със седалище и адрес на управление: гр. ....., против К. Д. А., ЕГН ....., от гр. ....., за **ПРИЕМАНЕ ЗА УСТАНОВЕНО** в отношенията между страните, че в полза на ищеца срещу ответницата **в качеството ѝ на поръчител СЪЩЕСТВУВАТ при условията на солидарност** с главния длъжник С.Д.А., ЕГН: ....., следните вземания по Договор за потребителски кредит № .....от 30.01.2017г., сключен между ищеца и наследодателя на главния длъжник – И.И.А.: **8750, 42 лева** – главница; **686, 18 лева** – възнаградителна лихва за периода от 15.07.2017г. до 17.10.2019г.; **936, 24 лева** – мораторна лихва върху вноски с настъпил падеж за периода от 15.08.2017г. до 13.11.2019 г.; **40, 59 лева** – мораторна лихва върху предсрочно изискуема главница за периода от 18.10.2019г. до 13.11.2019г., ведно със

законната лихва за забава от подаване на заявлението на 18.11.2019 г. до изплащане на вземането, за които суми е издадена заповед № 39 за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК от 15.01.2020 г. по ч. гр. д. № 9817/2019 г. по описа на Районен съд – Бургас, поправена с Определение № 3226 от 15.05.2020 г. и допълнена със заповед № 892 от 15.05.2020 г.

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между страните, че в полза на „Кей Би Си Банк България“ ЕАД, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: гр. ...., против **К. Д. А.,** ЕГН *****, от гр. ...., **в качеството ѝ на наследник СЪЩЕСТВУВАТ** следните вземания по Договор за потребителски кредит № ....от 30.01.2017г., сключен между ищеца и наследодателя на ответницата – И.И.А.: **8750, 42 лева** – главница; **158, 90 лева** – възнаградителна лихва за периода от 15.07.2017 г. до 02.01.2018 г., ведно със законната лихва за забава от подаване на заявлението на 18.11.2019 г. до изплащане на вземането, за които суми е издадена заповед № 39 за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК от 15.01.2020 г. по ч. гр. д. № 9817/2019 г. по описа на Районен съд – Бургас, поправена с Определение № 3226 от 15.05.2020 г. и допълнена със заповед № 892 от 15.05.2020 г., като **ОТХВЪРЛЯ** исковите за следните суми: за горницата **над 158, 90 лева до пълния предявен размер от 686, 18 лева**, представляваща възнаградителна лихва за периода от 03.01.2018 г. до 17.10.2019 г.; **936, 24 лева** – мораторна лихва върху вноски с настъпил падеж за периода от 15.08.2017г. до 13.11.2019 г.; **40, 59 лева** – мораторна лихва върху предсрочно изискуема главница за периода от 18.10.2019г. до 13.11.2019г., за които суми е издадена заповед № 39 за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК от 15.01.2020 г. по ч. гр. д. № 9817/2019 г. по описа на Районен съд – Бургас, поправена с Определение № 3226 от 15.05.2020 г. и допълнена със заповед № 892 от 15.05.2020 г.

ОСЪЖДА К. Д. А., ЕГН *****, от гр. ...., да заплати на „Кей Би Си Банк България“ ЕАД, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: гр. ., район ...., сумата от **519, 80 лева**, представляваща разноски в заповедното и исковото производство.

ОСЪЖДА „Кей Би Си Банк България“ ЕАД, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: гр. ...., да заплати на **К. Д. А.,** ЕГН *****, от гр. ...., ..., сумата от **1225, 50 лева**, представляваща разноски в исковото производство.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд – Бургас в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Бургас: _____